

REPUBLIKA E KOSOVËS
REPUBLIKA KOSOVA - REPUBLIC OF KOSOVA

KOMISIONI I PAVARUR I MEDIAVE
NEZAVISNA KOMISIJA ZA MEDIJE
INDEPENDENT MEDIA COMMISSION

NKM-2023/03

U skladu sa članom 3, stav 2, tačka 2.6 i 2.11, Zakona Br. 04/L-44 o Nezavisnoj Komisiji za Medije, NKM donosi:

UREDBU O VLASNIŠTVU I KONCENTRACIJI LICENCIRANIH NKM-a

Član 1.

Cilj

Ova Uredba ima u cilju uspostavljanje standarda vezanih za medijski pluralizam i raznovrsnost i transparentnost u vlasništvu nad medijima, razvoj i promovisanje slobode izražavanja, održavanje uređivačke nezavisnosti i prava na objektivno informisanje, utvrđivanjem pravila za koncentraciju vlasništva nad medijima, sprečavanje monopola na medijskom tržištu, zabranu dominacije i pritisaka na medije, u skladu sa domaćim zakonodavstvom i najboljim evropskim praksama.

Član 2.

Delokrug

Odredbe ove Uredbe primenjuju se na sve licencirane NKM-a koji obavljaju delatnost pružanja audio i audiovizuelnih medijskih usluga u Republici Kosovo.

Član 3.

Definicije

1. **Pružalac medijskih usluga** – fizičko ili pravno lice, koja ima uređivačku odgovornost za izbor audiovizuelnog sadržaja pružaoca medijske usluge i za utvrđivanje načina organizovanja.
2. **Audiovizuelna medijska usluga** – usluga koja je u uređivačkoj odgovornosti pružaoca usluga programa i čije je ključno načelo pružanje programa, u cilju informisanja, zabave ili edukacije javnosti, putem mreže za elektronsku komunikaciju.
3. **Operator Distribucije** – pravno lice koje distribuira audio i audiovizuelne medijske usluge korisnicima putem kablovskih mreža, IPTV, OTT, satelitski i bilo koji drugi oblik distribucije, isključujući zemaljske radio difuzne frekvencije.

4. **Koncentracija vlasništva nad medijima** – podrazumeva situaciju u kojoj mali broj pojedinaca, pravnih lica ili kompanija kontroliše akcije u nekim pružaocima medijskih usluga i imaju (efikasnu) kontrolu, što može dovesti do negativnog uticaja na nivou pluralizma raspoloživih glasova i mišljenja, i iz tog razloga pluralizam i raznovrsnost nisu obezbeđeni.
5. **Medijski pluralizam** – definiše stanje pluralizma glasova, mišljenja i analize o medijskom sistemu (unutrašnji pluralizam) ili koegzistencija različitih i raznovrsnih vrsta medija i medijske podrške (spoljni pluralizam).
6. **Licenca** - je ugovorna dozvola koju NKM izdaje za audio, audiovizuelno emitovanje i distribuciju pružalaca audiovizuelnih medijskih usluga. Licenca obavezuje Licenciranog da postupa u skladu sa Zakonom o NKM-u i drugim relevantnim zakonima koji se primenjuju u Republici Kosovo, uredbama i uputstvima NKM-a, kao i Opštim Uslovima i Terminima Licence NKM-a.
7. **Licencirani** – podrazumeva subjekat kojem je NKM izdala Licencu za pružanje audio i audiovizuelnih medijskih usluga i njihovo distribuiranje.
8. **Vlasništvo** – Posedovanje jednog dela ili ceo osnovni kapital kod jednog licenciranog.
9. **Strano vlasništvo** – Posedovanje jednog dela ili ceo osnovni kapital kod jednog licenciranog od strane fizičkog lica koji je strani državljanin ili pravno lice sa sedištem u drugoj državi.
10. **Direktno vlasništvo** – vlasnici koji poseduju akcije kod jednog licenciranog koji omogućavaju njima da vrše uticaj na strateško funkcionisanje i odlučivanje kod jednog licenciranog.
11. **Indirektno vlasništvo** - fizička lica sa stvarnim udelom koja poseduju ili kontrolišu akcije u medijima ili u čije ime se te akcije drže, omogućavajući im indirektno vršenje kontrole ili uticaja na strateško funkcionisanje i odlučivanje medija.
12. **Kanal sa opštim programom** – medijska usluga koja se sastoji od različitih kategorija programa koji nisu ograničeni na vesti, informativne programe, edukativne, programe za decu i kulturni program, čija je glavna svrha da informiše, edukuje i zabavlja javnost.
13. **Tematski kanal** - pružalac medijske usluge, čiji program sadrži 70% određene vrste programa kao što su: informativni, edukativni, zabavni, dečji, sportski, naučni itd.
14. **Srodnik** - supružnik ili vanbračni partner, srodnici u pravoj krvnoj liniji bez ograničenja, srodnici u pobočnoj liniji do četvrtog stepena, usvojlac, usvojenik, srodnik po tazbinskom srodstvu do drugog stepena kao i svako fizičko ili pravno lice koje je imalo ili ima zajedničku vezu privatnog ekonomskog ili neekonomskog interesa sa službenikom.

Član 4.
Uređivanje vlasništva PAMU-a

1. Fizičko ili pravno lice koje ima licencu za audiovizuelno emitovanje opšteg karaktera, može dobiti samo licencu za audio emitovanje i obrnuto.
2. Fizičko ili pravno lice koje ima licencu za audiovizuelno emitovanje opšteg karaktera, može imati i tematske kanale, u okviru kojih najviše jedan tematski kanal informativnog karaktera.
3. Fizičko ili pravno lice koje ima licencu operatera mreže može dobiti i jedan operater multipleksa.
4. Fizičko ili pravno lice koje ima licencu za operatera multipleksa može dobiti i licencu za TV opšteg karaktera ili radio.
5. PAMU ima pravo da drži akcije u novinskoj agenciji ili kompaniji koja ih poseduje najviše do 10%.
6. Fizičko ili pravno lice koje ima licencu operatora distribucije može posedovati vlasništvu (akcije bilo koje vrednosti) najviše jedan PAMU opšteg karaktera, kao i tematske kanale, u okviru kojih najviše jedan tematski kanal informativnog karaktera.
7. Kompanije iz sektora reklamiranja ili fizička lica povezana sa njima (koja imaju više od 10% akcija u kapitalu) mogu posedovati vlasništvu (akcije bilo koje vrednosti) najviše u jedan PAMU-u opšteg karaktera.
8. Nijedan licencirani NKM-a ili fizička lica povezana sa njim ne može zastupati druge licencirane u vezi sa NKM-om, osim PAMU-a koji poseduje..
9. Spajanje ili ujedinjenje dva ili više pružalaca medijskih usluga na nacionalnom nivou zabranjeno je ovom uredbom, osim ako se ovi pružaoci ne odreknu jedne od licence za emitovanje i nisu prekršeni drugi uslovi propisani ovom uredbom i Zakonom o NKM-u.
10. Nijedan licencirani ne može emitovati više od 30% ukupne medijske tržišne vrednosti komercijalnih audiovizuelnih komunikacija.
11. Fizičko i pravno lice koje ima licencu na nacionalnom nivou ne može imati i deo akcija koje premašuju 10% kapitala u novinskoj agenciji koja obavlja delatnost u oblasti medija, i obrnuto.
12. Ograničenjima koja se odnose na broj opših, informativnih i tematskih kanala, kao i njihove dijagonalne integracije (vlasništvo nad radijom i televizijom, itd.) ne podleže Javna Radio Televizija Kosova, koja ima specifične obaveze uređene posebnim zakonom.

Član 5. **Strano vlasništvo**

1. Strano vlasništvo nad jednim PAMU-om dozvoljeno je samo u slučaju komercijalnih kompanija koje su legalno registrovane u Republici Kosovo, u skladu sa važećim zakonodavstvom.
2. Pravila o koncentraciji pružaoca audio i audiovizuelnih medijskih usluga važe, uz potrebne izmene, i za strana fizička ili pravna lica.

Član 6. **Zabrane za vlasništvo PAMU-a**

1. Licenca za emitovanje neće se izdati ili neće se izdavati:
 - 1.1. Političkoj stranci, verskoj zajednici, grupi ili organizaciji kojom upravlja lice koje obavlja funkciju na koju je izabran ili je član izvršnog organa političke stranke;
 - 1.2. Pravno lice kojim upravlja lice koje je osuđeno u postupku u skladu sa međunarodnim standardima za krivična dela koja uključuju nasilje ili prevare, koja nisu zakonski oprostena;
 - 1.3 Vladinim Subjektima, uključujući vladine agencije, preduzeća ili druge subjekte u kojima vlada ima uticaj na njihovu kontrolu;
 - 1.4. NVO-ima ili privatnim preduzećima koja na rukovodećim pozicijama organizacione strukture imaju pojedince koji su izabrani ili imenovani na visoke zvanične funkcije na nivou vlade ili bilo kog političkog subjekta, osim u slučajevima kada ta lica daju zvaničnu ostavku iz NVO-a ili privatne kompanije;
 - 1.5. Privatnoj kompaniji u kojoj vlasništvo nad delom ili većinom akcija pripada licu koje je izabrano ili imenovano na visoku državnu funkciju ili u bilo kojem političkom subjektu;
 - 1.6. Podnosiocu zahteva za Licencu ili licenciranom, koji na rukovodećim pozicijama organizacione strukture imaju pojedince koji su izabrani ili imenovani na visoke zvanične funkcije na nivou vlade ili bilo kog političkog subjekta. Ove odredbe će se podjednako primenjivati na sve pojedince koji su izabrani ili imenovani na rukovodeću funkciju u okviru političkog subjekta. Isti ne mogu imati rukovodeće pozicije u organizacionoj strukturi podnosioca zahteva za licencu.
 - 1.7. NVO-u ili poslovnoj organizaciji koja je otvoreno posvećena podršci jednom političkom subjektu.

1.8. Licenciranom koji je počinio višestruko kršenje Zakona i podzakonskih akata NKM-a, koji je u vlasništvu, kojim upravlja ili finansira podnosilac zahteva, predstavlja dovoljan osnov za odbijanje licence NKM-a, nove ili prenete ili za odobrenje da preuzme deo vlasništvo. Ovakva kršenja se smatraju činjenicama neuspeha u funkcionisanju pružaoca audio i audiovizuelnih medijskih usluga u skladu sa Zakonom i podzakonskim aktima NKM-a.

1.9. NVO-u ili privatnoj kompaniji u slučaju da je neko od rukovodećeg osoblja je kažnjena distribuciju materijala koji podstiče mržnju ili diskriminaciju, ili koji omalovažavaju lica na osnovu etničke pripadnosti, nacionalnog porekla, vere, pola, seksualne orijentacije ili fizičkog invaliditeta.

2. Odredbe ove Uredbe se primenjuju u potpunosti i podjednako na svakog pojedinca, organizaciju ili kompaniju koja deluje kao ovlašćeno lice potencijalnog licenciranog.

3. Prikrivanje informacija predviđenih članom 22, stav 3, Zakona o NKM-u i članom 20, Uredbe Br.2021/01 o Pružaocima Audiovizuelnih Medijskih Usluga, koje bi, da su bile poznate u vreme donošenja odluke rezultirali odbijanjem zahteva, može dovesti do diskvalifikacije za dobijanje licence ili oduzimanje licence NKM-a.

4. Svaka promena u statusu službenika NVO-a ili vlasnika kompanija koje poseduju licencu NKM-a ili udeo vlasništva, koja prouzrokuje njihovu diskvalifikaciju za licencu, treba prijaviti NKM-u u roku od pet (5) radnih dana od promene statusa. Diskvalifikovana osoba može se razdvojiti sama od licenciranog u roku od 30 dana od vremena kada je dostigla status diskvalifikacije, osim u slučaju kada NKM ne dozvoli duži period za uređivanje. NKM će u ovim slučajevima nastojati da minimizira rizik od prekida rada audiovizuelne medijske usluge.

Član 7.

Osobe povezane sa PAMU-om

1. Zabrane koje su propisane ovom Uredbom za vlasnike pružaoca audio ili audiovizuelnih medijskih usluga važe i za lica povezana sa njima, kao što su:

1.1. Krvni srodnici, članovi uže porodice (deca i njihovi roditelji, braća i sestre) usvojioci i usvojenici;

1.2. Srodnici u pobočnoj liniji do četvrtog stepena;

1.3. Lica iz bračne ili vanbračne zajednice;

1.4. Članovi uže porodice supružnika;

1.5. Lica koja drže opšti deo poslovanja, akcije ili druga prava na osnovu kojih oni učestvuju u upravljanju PAMU-om;

1.6. Lica koja su članovi upravnog ili nadzornog odbora u PAMU-a, kao i lica za koja se smatra da su povezana sa rukovodiocima uprave ili nadzornog odbora PAMU-a.

Član 8.

Zahtevi u vezi sa transparentnošću licenciranih

1. Licencirani je u obavezi da unapred dobije odobrenje NKM-a za svaku promenu vlasništva i/udela.
2. U vezi sa transparentnošću licenciranog, NKM-u treba prijaviti najmanje sledeće podatke:
 - 2.1. Ime i kontakt podaci direktnog vlasnika ili vlasnika akcija koje im omogućavaju da vrše uticaj na strateško funkcionisanje i odlučivanje medija, kao i indirektno akcije i proporcije prava glasa;
 - 2.2. Adresa prebivališta ili registrovane kancelarije;
 - 2.3. Imena lica sa izvršnom odgovornošću;
 - 2.4. Imena ovlašćenih lica koja zastupaju kompaniju;
 - 2.5. Članovi Nadzornog Odbora, ako ima takvih;
 - 2.6. Ako je vlasnik druga kompanija, onda se isti podaci moraju objaviti i za tu kompaniju i za celokupnu vlasničku strukturu do poslednjeg vlasnika.
3. Podaci iz gornjeg stava, osim u NKM-u, ujedno treba da budu objavljeni i na zvaničnoj internet stranici licenciranog.
4. Licencirani je u obavezi da u roku od pet (5) radnih dana obavesti NKM o svakoj promeni podataka koji su predstavljeni NKM-u, uključujući:
 - 4.1. Svaku promenu u organizacionoj strukturi, uključujući više rukovodstvo, direktora subjekta, imena lica koja imaju uređivačku odgovornost;
 - 4.2. Podatke o adresi licenciranog, broj telefona, e-mail ili druge kontakt informacije;
 - 4.3. Promene više od 30% izvora finansiranja, propisane u obrazcu zahteva za izveštavanje NKM-a, u skladu sa članom 28. Zakona o NKM-u.
5. Licencirani će jednom godišnje deponovati izveštaj sa podacima o aspektima vlasništva, organizacione, programske i finansijske strukture.

Član 9. Sankcije

Za nepoštovanje ove Uredbe biće primenjene sankcije koje su propisane Zakonom o Nezavisnoj Komisiji za Medije.

Član 10. Prelazne odredbe

1. Licencirani su u obavezi da dostave informacije koje se zahtevaju u skladu sa članom 8, stav 1,2 i 3, ove Uredbe u roku od tri (3) meseca nakon stupanja na snagu ove Uredbe.
2. Sve licence izdate od strane NKM-a u skladu sa prethodnim zakonodavstvom će nastaviti da važe do njihovog redovnog isteka.
3. Svi zahtevi u vezi sa obnavljanjem licenci i promenom vlasništva podneti pre stupanja na snagu ove Uredbe, rešavaće se u skladu sa zakonodavstvom koje je bilo na snazi do momenta podnošenja ovih zahteva.

Član 11. Stupanje na snagu

Ova Uredba stupa na snagu na dan usvajanja.

Jeton Mehmeti
Predsednik
Nezavisna Komisija za Medije

21.12.2023
Datum